

розподілом повноважень, функцій посадових осіб. А також встановлення відповідальності за порушення меж своєї повноважень.

Тому проведення адміністративної реформи є одним із основних етапів на шляху до становлення України на міжнародній арені, як високорозвиненої, європейської країни з чітким та функціонуючим державним апаратом.

Список використаних джерел:

1. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади Кабінет Міністрів України; Постанова, Схема від 10.09.2014 № 442 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

2. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та [...] Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 02.09.2015 № 667 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF>

3. Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками [...] Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 12.08.2015 № 647 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/647-2015-%D0%BF>

4. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 11.02.2015 № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF>

Підченко К.В.

студентка,

*Полтавський юридичний інститут
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ

При досягненні шістнадцятирічного віку особа починає нести відповідальність за вчинення адміністративних проступків. Заходи впливу виховного характеру – це різновид заходів адміністративної відповідальності, що полягають у державному та громадському осуді неправомірної поведінки особи і обмеженні її прав та інтересів [4, с. 90].

Питання заходів впливу, що застосовуються до неповнолітніх є актуальним на сьогодні, оскільки правопорушення серед цієї групи суб'єктів адміністративного права невпинно зростають, що викликає занепокоєність. І тому держава повинна поєднати ефективність і гуманність для вирішення цієї проблеми.

Дане питання досліджували такі науковці як В.П. Тарануха, Л.В. Коваль, О.О. Погрібний, Д.М. Бахрах, В.О. Продаєвич, Н.М. Мироненко, О.Л. Чернецький, Ю.І. Ковальчук, Р.А. Калюжний, С.Г. Стеценко, А.Т. Комзюк та інші.

Серед правопорушень, які можуть бути вчинені неповнолітніми можна виділити такі групи: 1) ті, за вчинення яких передбачені заходи впливу ст. 24-1 КУпАП; 2) ті, за вчинення яких передбачена відповідальність на загальних підставах або заходи впливу (ст. ст. 44, 51, 121-127, 130, 173, 174, 190-195 КУпАП); 3) ті, за вчинення яких передбачена адміністративна відповідальність тільки на загальних підставах (ст. 185 КУпАП) [4, с. 89-90].

Законодавство не зазначає цілей застосування заходів впливу до неповнолітніх, хоча Постанова ВСУ «Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру» від 15.05.2006 № 2 зазначає, що метою заходів виховного характеру повинно бути забезпечення інтересів неповнолітнього, а саме можливості адаптуватись до суспільного життя, одержанні належного виховання, освіти, лікування, а також підвищення загальноосвітнього і культурного рівня [5].

КУпАП у ст. 24-1 передбачає за вчинення адміністративних правопорушень у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років можуть бути застосовані такі заходи впливу: 1) зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого; 2) попередження; 3) догана або сувора догана; 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного або трудового колективу за їх згодою, а також окремих громадян на їх прохання [1].

Зобов'язання привселюдно чи в іншій формі попросити вибачення у потерпілого застосовується коли неповнолітній осмислив неправомірність та шкідливість своєї поведінки. Воно може існувати і в усній, і в письмовій формі, наприклад, під час судового засідання, на телебаченні, радіо чи газеті.

Попередження проводиться в присутності батьків або осіб, які їх замінюють. Застосовується шляхом офіційного усного попередження уповноваженим органом.

Догана або сувора догана використовується при систематичному порушення правил поведінки та вчиненні правопорушень. Характеризується офіційним засудженням від імені держави.

Передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного або трудового колективу за їх згодою, а також окремих громадян на їх прохання полягає у посиленому виховному впливі на неповнолітнього. Заборонено передавати неповнолітнього батькам, якщо вони справлятимуть на ньому позитивний вплив.

Слід зазначити, що такий захід як зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого не спричиняє у неповнолітнього існування протягом року стану караності за вчинення правопорушення, на відміну від інших заходів, у яких постанова суду чинна протягом року [4, с. 90-91].

Дані заходи на думку В. Продаєвича характеризуються такими загальними ознаками:

- є заходами державного примусу;
- встановлені чинним законодавством;
- можуть застосовуватись тільки до особи, що безпосередньо вчинила адміністративне правопорушення і є деліктоздатною;

- полягають в осуді поведінки та обмеженні права і інтересів;
- застосовуються для досягнення певних цілей [3, с. 197-198].

Вони також мають і особливі ознаки: носять виховний та нематеріальний характер, за вчинення адміністративних правопорушень в окремих випадках неповнолітні можуть нести адміністративну відповідальність на загальних підставах, не застосовується адміністративний арешт, є обставиною, що пом'якшує відповідальність [2].

В.П. Тарануха пропонує встановити додаткові заходи виховного характеру для неповнолітніх: займатися певними видами дозвілля, заборона відвідувати певні місця, створити окремі суди для розгляду справ, вчинених неповнолітніми [4, с. 91].

Отже, підсумовуючи викладене, ми маємо можливість зробити наступні висновки: на даний момент нормативний рівень регулювання адміністративної відповідальності неповнолітніх є недостатнім, оскільки досліджується на доктринальному рівні. При визначенні заходів впливу необхідно спочатку вивчати психологічні особливості неповнолітнього, його поведінку. Також найважливішими особливостями даних заходів є особлива превентивна й виховна функції та застосування їх з метою психологічного впливу на неповнолітнього.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Чернецький О.Л. Правове регулювання адміністративної відповідальності неповнолітніх в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. – Х., 2008. – 205 с.
3. Продаєвич В.О. Заходи адміністративного впливу, що застосовуються до неповнолітніх: поняття та місце в системі заходів адміністративного примусу / В.О. Продаєвич // Університетські наукові записки. – 2006. – № 2(18). – С. 195-199.
4. Тарануха В.П. Заходи впливу на неповнолітніх в адміністративно-деліктному процесі й особливості процедури їх накладення / В.П.Тарануха // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2011. – Випуск 559. Правознавство. – С. 89-92.
5. Постанова Верховного суду України «Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру» від 15.05.2006 № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>